

Sygn. akt XII 1 Co 1204/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku

Wydział XII Cywilny Sekcja do Spraw Egzekucyjnych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Joanna Krata

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2018 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela P. Z. we W.

przeciwko dłużnikowi K. K.

ze skargi dłużnika na czynność Komornika sądowego przy S. G. H. G., w sprawie egzekucyjnej Km (...)

postanawia:

1. oddalić skargę;
2. kosztami postępowania obciążyć dłużnika K. K., uznając je za uiszczone w całości.

UZASADNIENIE

Dłużniczka K. K., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, w dniu 3 lipca 2018r. wystąpiła ze skargą na czynności Komornika sądowego przy S. G. H. G., w sprawie egzekucyjnej Km (...) tj. na punkt 2, 3 i 4 postanowienia z dnia 20 czerwca 2018r.

W uzasadnieniu swojej skargi dłużniczka podniosła, że jest stroną wygrywającą postępowanie egzekucyjne zainicjowane przez Prokura (...) z siedzibą we W., skoro wierzycielowi nie przysługuje obecnie żadne skuteczne względem dłużnika roszczenie. Skarżąca wskazała, że postanowieniem z dnia 12 czerwca 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e (...) Sąd Rejonowy (...) stwierdził utratę mocy przez nakaz zapłaty z dnia 24 stycznia 2013 roku (będącego tytułem egzekucyjnym w sprawie Km (...)) wskutek skutecznego zaskarżenia tego orzeczenia przez dłużniczkę oraz przekazał sprawę do Sądu Rejonowego (...). Z tego też względu to wierzyciel winien ponieść konsekwencje finansowe chybionej egzekucji, w tym też zwrócić przeciwnikowi koszty prowadzenia sprawy.

Skarżąca wniosła o zmianę punktu 2 poprzez przyznanie dłużnikowi kosztów zastępstwa radcy prawnego w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 1217,00 zł oraz obciążenie tymi kosztami wierzyciela, o zmianę punktu 3 poprzez obciążanie kosztami w kwocie 2.188,77 zł wierzyciela i orzeczenie o ich zwrocie na rzecz Komornika, nakazanie Komornikowi sądowemu zwrotu pobranych od dłużnika kosztów egzekucyjnych w kwocie 650,80 zł, uchylenie punktu 4 oraz o zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania wywołanego wniesieniem niniejszej skargi według norm przepisanych.

Komornik przekazał uzasadnienie dokonania zaskarżonej czynności wraz z aktami sprawy Km (...), wnosząc o oddalenie skargi w całości jako bezzasadnej.

Komornik podtrzymał przyjęte przez siebie podstawy rozstrzygnięcia wskazane w uzasadnieniu postanowienia z dnia 20 czerwca 2018r. W ocenie organu egzekucyjnego sama utrata mocy przez nakaz zapłaty nie jest okolicznością przesądzającą o tym, że egzekucja została wszczęta przez wierzyciela niecelowo. Wierzyciel w momencie wszczęcia egzekucji posiadał prawidłowy tytuł wykonawczy zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, uprawniający go do uruchomienia przymusowej egzekucji sądowej.

Sąd ustalił, co następuje:

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) wszczęte zostało na wniosek wierzyciela P. Z. z siedzibą we W. z dnia 26 marca 2013 r. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego w dniu 24 stycznia 2013r. przez Sąd Rejonowy (...) w sprawie o sygn. akt VI Nc-e (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 14 marca 2013r. (k. 2 akt Km).

Pismem z dnia 4 kwietnia 2017r. wierzyciel rozszerzył wniosek egzekucyjny tj. zażądał wszczęcia egzekucji z nieruchomości dłużniczki położonej w G. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy (...) prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) (k. 48 akt Km).

W dniu 19 czerwca 2018r. do kancelarii komorniczej wpłynął wniosek pełnomocnika dłużnika o umorzenie postępowania egzekucyjnego, obciążenie wierzyciela kosztami egzekucji oraz o przyznanie K. K. kosztów zastępstwa prawnego dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym. Do wniosku załączono odpis postanowienia Sądu rejonowego (...) z dnia 12 czerwca 2018r. w sprawie o sygn. akt VI Nc-e (...), w którym Sąd przekazał sprawę z powództwa P. (...) we W. przeciwko K. K. Sądowi Rejonowemu (...) do rozpoznania w związku z tym, iż pozwana skutecznie wniosła skargę na orzeczenie referendarza sądowego w przedmiocie odrzucenia sprzeciwu, co spowodowało utratę przez nie mocy (k. 130 akt Km). Sąd wskazał również, iż nie można uznać, by nastąpiło skuteczne doręczenie pozwanej odpisu nakazu zapłaty z dnia 14 stycznia 2013r., gdyż na potwierdzeniu odbioru brak jest czytelnego imienia i nazwiska odbiorcy, co uniemożliwia zidentyfikowanie osoby, która odebrała tę przesyłkę. Okoliczność ta z kolei została zakwestionowana przez pozwaną.

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2018r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne na wniosek dłużniczki (pkt 1), oddalił wniosek dłużniczki w pozostałym zakresie (pkt 2), ustalił celowe koszty egzekucyjne w kwocie łącznie 2188,77 zł i w całości obciążył nimi dłużniczkę (pkt 3), a także ustalił wierzycielowi reprezentowanemu w tym postępowaniu przez profesjonalnego pełnomocnika koszty zastępstwa radcy prawnego w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 1200,00 zł i obciążył nimi dłużnika (pkt 4).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt Km (...).

Sąd zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 770 k.p.c. dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Przy czym koszty te ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszty egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego (...). Przepis powyższy zawiera prawną regulację kosztów postępowania egzekucyjnego i stanowi *lex specialis* do art. 98 k.p.c. i następne. Tym samym, obowiązującą w postępowaniu rozpoznawczym regułą odpowiedzialności za wynik procesu zastąpiono w postępowaniu egzekucyjnym zasadą odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, połączoną z zasadą kosztów celowych. W doktrynie i orzecznictwie wyrażany jest pogląd, że pozostałe reguły odnoszące się do kosztów postępowania rozpoznawczego, normowane w art. 98-110 k.p.c., mają także odpowiednie zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym, pod warunkiem, że nie naruszają zasady ponoszenia celowych kosztów egzekucji przez dłużnika. Dłużnik zatem przeważnie zawsze ponosi koszty egzekucji, ale tylko w zakresie kosztów, które są zarazem niezbędne i celowe. Zgodnie zaś z art.

108§ 1 k.p.c. zdanie pierwsze, Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Na mocy art. 13 § 2 k.p.c. zasada ta znajduje odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu egzekucyjnym.

W konsekwencji podkreślić należy, iż o kosztach postępowania egzekucyjnego (w tym o opłacie stosunkowej) komornik rozstrzyga definitywnie na zakończenie postępowania egzekucyjnego, wydając w tym przedmiocie stosowne postanowienie. Dopiero wówczas komornik ma bowiem pełne podstawy do ustalenia podstaw prawnych i faktycznych w zakresie tychże kosztów, jak również oceny, które z nich miały charakter kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji. Komornik musi mieć przy tym na uwadze przebieg całego postępowania.

Na wstępie wskazać należy, iż pojęcie niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego nie jest zdefiniowane w przepisach kodeksu postępowania cywilnego ani w przepisach ustawy komornikach sądowych i egzekucji. Sąd, dokonując analizy zarzutów skargi w oparciu o zawartość akt postępowania egzekucyjnego, posiłkował się stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uzasadnieniu uchwały z dnia 8 marca 2013 r. (III CZP 109/12), z którego to uzasadnienia wynika, iż: „(...) Dla zastosowania art. 49 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji sama utrata mocy przez nakaz zapłaty nie jest okolicznością przesądzającą o tym, że egzekucja została wszczęta przez wierzyciela niecelowo. W takim przypadku, istotnymi okolicznościami pozwalającymi ocenić celowość wszczęcia postępowania egzekucyjnego mogą być natomiast - ocenianie ad casum - konkretne, rzeczywiste okoliczności, które doprowadziły do upadku mocy nakazu zapłaty, o ile zdoła je wykazać dłużnik w skardze na czynności komornika. Jeżeli podstawą wszczęcia egzekucji był nakaz zapłaty, który utracił moc po wszczęciu egzekucji dla oceny ewentualnej niecelowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego istotne jest, czy wierzyciel wszczął egzekucję, nie wiedząc o przyczynach, które doprowadziły do późniejszej utraty mocy nakazu zapłaty, np. obiektywnej przeszkodzie, która uniemożliwiła dłużnikowi (pozwanemu) złożenie w terminie sprzeciwu (o chorobie pozwanego, jego nieobecności w miejscu zamieszkania) albo wadliwości w doręczeniu nakazu zapłaty pozwanemu. Zatem sam upadek nakazu zapłaty w toku czynności procesowych podjętych przez dłużnika nie uzasadnia przyjęcia, że w chwili, gdy wierzyciel dysponujący tytułem wykonawczym skierował wniosek do organu egzekucyjnego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, nie były to czynności celowe.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd doszedł do przekonania, iż w sprawie Km (...) wszczęcie egzekucji było celowe. Wierzyciel w momencie wszczęcia egzekucji posiadał tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności, uprawniający go do uruchomienia procedury przymusowej egzekucji sądowej.

Skarżący – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - nie wykazał by wierzyciel wszczynając egzekucję mógł przy zachowaniu należytej staranności wiedzieć o przyczynach, które doprowadziły do późniejszej utraty mocy nakazu zapłaty.

Zaniechanie przez stronę skarżącą inicjatywy w tym zakresie ograniczyło podstawę ustaleń Sądu do dokumentów zgromadzonych w aktach egzekucyjnych. Dokonana przez Sąd analiza nie pozwoliła na przyjęcie odmiennych ustaleń korzystnych dla skarżącej. Sąd Rejonowy (...) w uzasadnieniu postanowienia z dnia 12 czerwca 2018 r. wskazał, iż pozwana (dłużniczka w sprawie egzekucyjnej) kwestionowała prawidłowość doręczenia nakazu zapłaty, wskazując iż kierowaną do niej korespondencję odebrała jej córka, zaś na podstawie potwierdzenia odbioru przesyłki nie sposób zidentyfikować osoby, która przesyłkę odebrała. Sąd wskazał przy tym, iż nakaz zapłaty adresowany do pozwanej doręczony został pod adresem wskazanym w pozwie: ul. (...) w G..

Z dokumentów zgromadzonych w aktach wynika, iż wskazany przez wierzyciela powyższy adres, był i pozostaje adresem zamieszkania pozwanej (dłużniczki w sprawie egzekucyjnej). Powód (wierzyciel w sprawie egzekucyjnej) posłużył się prawidłowym adresem. W ustalonym stanie faktycznym nie sposób przedstawić wierzycielowi zarzutu, iż wszczynając postępowanie egzekucyjne mógł wiedzieć o okolicznościach, które następnie legły u podstaw stwierdzenia przez Sąd Rejonowy (...) nieprawidłowości w zakresie doręczenia odpisu nakazu zapłaty, tj. braku w treści potwierdzenia odbioru odpisu nakazu zapłaty czytelnego imienia i nazwiska odbiorcy i odbiorze korespondencji przez córkę dłużniczki. Na marginesie zasygnalizować należy, iż w dostępnym Sądowi materiale dowodowym brak jakichkolwiek informacji w jakim charakterze córka odebrała korespondencję kierowaną do matki, jak również czy

za pomocą dostępnych środków dowodowych dokonano weryfikacji podpisu zamieszczonego w treści potwierdzenia odbioru.

W ocenie Sądu, wierzyciel dochował należytej staranności, wnosząc pozew wskazał prawidłowy adres zamieszkania dłużniczki, a następnie celowo wszczął postępowanie egzekucyjne na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego, w treści którego znalazły się stanowcze stwierdzenia o skutecznym doręczeniu nakazu zapłaty stronom i jego prawomocności (postanowienie Sądu o nadaniu klauzuli wykonalności z dnia 14.03.2013r.). Postępując w ten sposób wierzyciel działał w uzasadnionych okolicznościach faktycznymi zaufaniem do systemu wymiaru sprawiedliwości, w ramach którego uzyskał tytuł wykonawczy do uruchomienia procedury przymusowej egzekucji.

Postępowanie egzekucyjne w sprawie KM (...) toczyło się od marca 2013r. Z dokumentów zawartych w aktach egzekucyjnych wynika, iż dłużniczka od lat miała wiedzę o tym postępowaniu, zajęto jej świadczenie z ZUS, odbierała korespondencję (także osobiście), udzielała wyjaśnień Komornikowi, osobiście uczestniczyła w czynności opisu i oszacowania nieruchomości, nie skarżąc zresztą jej prawidłowości. Dłużniczka przez długi czas trwania egzekucji nie kwestionowała w żaden sposób tytułu wykonawczego, stanowiącego jej podstawę. Dłużniczka nie składała także skarg na czynności Komornika w toku tego postępowania.

Okoliczności te również przemawiają za tym, iż nie sposób postawić wierzycielowi zarzutu niedochowania należytej staranności przy kontynuowaniu postępowania egzekucyjnego, toczącego się z jego wniosku, a konsekwencji stwierdzenia niecelowości składanych przez niego wniosków.

Z dokonanej przez Sąd analizy dokumentów zawartych w aktach egzekucyjnych wyłania się następujący obraz; dłużniczka przez lata nie kwestionowała prawidłowości i celowości prowadzonej przeciwko niej egzekucji, aż do momentu gdy realna stała się groźba wyznaczenia licytacji należącej do niej nieruchomości. Takie postępowanie Sąd ocenia jako wysoce niesumienne, stanowiące wręcz nadużycie prawa procesowego. Sprowadza się ono bowiem do tego, iż postępowanie egzekucyjne w zakresie egzekucji z nieruchomości dochodzi do bardzo już zaawansowanego etapu, co generuje wysokie koszty (np. operat szacunkowy) oraz liczne czynności z zaangażowaniem Komornika, biegłego, wreszcie Sądu nadzorującego egzekucję.

Skarżąca, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, poprzestała na stwierdzeniu, że skoro tytuł wykonawczy utracił moc, to automatycznie winno się obciążyć kosztami postępowania egzekucyjnego wierzyciela. Zdaniem Sądu, takie rozumowanie na gruncie obowiązujących przepisów prawa jest błędne. W tym zakresie Sąd w pełni podziela stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu wyżej cytowanej uchwały Sądu Najwyższego.

W ocenie Sądu, postępowanie egzekucyjne w sprawie KM (...), zostało wszczęte i prowadzone celowo, co sprawiało, iż zasadnie Komornik obciążył dłużnika kosztami tego postępowania na zasadzie przepisu art. 770 k.p.c. Niezależnie od powyższego, obciążeniu wierzyciela kosztami postępowania egzekucyjnego w tej konkretnej sprawie zdecydowanie sprzeciwiają się zasady wyrażone w przepisach art. 102 i 103 k.p.c., które w zw. z art. 13 §2 k.p.c. znajdują również zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym.

W konsekwencji Sąd uznał, iż brak podstaw do uwzględnienia skargi dłużnika. Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie pierwszym sentencji postanowienia oddalił skargę dłużnika, o czym orzekł na mocy przepisów art. 767 § 1 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

O kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi, Sąd orzekł w punkcie drugim sentencji postanowienia, w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., mając na względzie wynik postępowania – fakt oddalenia skargi dłużnika.

Zarządzenia:

1. odnotować i zakreślić w rep. Co;

2. odpis postanowienia doręczyć:

-pełnomocnikowi wierzyciela,

-pełnomocnikowi dłużnika,

-komornikowi;

3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni z epo/ (...) sędziego (...)